

המרכז למורשת מלחמת ששת הימים, שחרור ירושלים
ואיחודה, בגבעת התחמושת (תאגיד מכח חוק)

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2023

התוכן

עמוד

1-7	דוח הנהלה
2	דוח רואה החשבון המבקר
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות על הביצוע הכספי
5	דוחות על השינויים בנכסים נטו
6	דוחות על תזרימי המזומנים
7-16	באורים לדוחות הכספיים
17-21	דוח תקציב מול ביצוע

ירושלים,
9 באפריל 2024

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכח חוק)

דוח הנהלה

דוח הנהלה – סיכום שנת פעילות 2023

1. מבוא וניתוח כספי

המרכז הינו תאגיד סטטוטורי שהוקם מכוח "חוק המרכז למורשת מלחמת ששת הימים שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת התשע"ז- 2017" (להלן: "המרכז"). החל מיום 29/11/2017, המועד בו נכנס החוק לתוקף, המרכז פעל תחת משרד ירושלים ומורשת ומתחילת שנת 2023 תחת משרד רוה"מ, ומחויב לפעול למימוש מטרותיו על פי חוק, כפי שיפורט להלן. עד למועד זה המרכז היה מאוגד כעמותה, אשר פורקה סופית ביום 22/8/2018, לאחר השלמת הליך פירוק מרצון. ביום תחילת החוק הועברו כל הנכסים, החובות והזכויות של העמותה אל התאגיד הסטטוטורי. מטרותיו ותפקידיו החוקיים של המרכז עוגנו בסעיף 6(א) לחוק המרכז, ומהותן הנצחת מורשת מלחמת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה והנחלתה לציבור:

- (1) העמקה של הידע על מלחמת ששת הימים והמערכה לשחרור ירושלים ולאיחודה, ומורשתן, וכן העשרתו והפצתו של הידע כאמור והגברת התודעה בנושאים אלה;
- (2) טיפוח והנחלה של מורשת הקרב ומורשת הלוחמים במלחמת ששת הימים ובמערכה לשחרור ירושלים ולאיחודה, והנצחת זכר הנופלים;
- (3) חיזוק מעמדה ומרכזיותה של ירושלים בקרב העם היהודי.

לשם מימוש המטרות והתפקידים לעיל, קבע החוק את היחידות שעל המרכז חובה לקיים (סעיף 6(ב) לחוק המרכז).

המרכז נושא במעמד משפטי ייחודי, משום שאינו מאוגד כחברה בע"מ או כל התאגדות משפטית 'רגילה' אחרת, אלא רשום ב"מרשם ישויות ללא רשם בחוק" תחת הקטגוריה של "גופים עפ"י דין". כמו כן, לאור היות המרכז "תאגיד שהוקם בחוק" והיותו "גוף מתוקצב" עפ"י הגדרות סעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, הרי שחלות עליו ההוראות בקשר לתאגידי מסוג זה. כמו כן, המרכז נכנס להגדרת "גוף מבוקר", כמשמעותו בחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958. בנוסף, למרכז מעמד מסוים בפני רשויות המס בישראל, אשר מכפיף אותו לרגולציה הרלוונטית לגופים הנושאים במעמד זה: המרכז מסווג כמלכ"ר ברשויות המע"מ וכמוסד ציבורי במס-הכנסה, וכן הינו בעל אישור כמוסד ציבור לפי סעיף 46 לפקודת מס-הכנסה.

פעילות המרכז

מוזיאון – במרכז מוזיאון מחודש שנחנך ביום ירושלים כ"ח אייר תשע"ז (24.5.2017), 50 שנה למלחמת ששת הימים שחרור ירושלים ואיחודה. במוזיאון ישנם 4 סוגי מוצגים:

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת (תאגיד מכח חוק)

דוח הנהלה

- הסיפור ההיסטורי של מהלך הקרבות – מוצג על גבי מסכי טלוויזיה.
- הסיפור האישי – הסיפור האישי של עשרה לוחמים שנבחרו בקפידה מתוך רשימה ארוכה של הצעות מוצגים באמצעות סרטי אנימציה על גבי מסכי תצוגה. את התצוגה מלווים פנלים שעליהם יורחב סיפור המעשה וכן קטעים ספרותיים שכתב חיים גורי שמביאים לביטוי את הערכים שעליהם מכוון המוזיאון.
- מהליכי הקרבות – מפות ותיאור הפעילות של היחידות השונות שהשתתפו בקרבות.
- פרקי ערכים – ציטוט מכתביו של חיים גורי שמבטאים את הנושא הערכי בכל תצוגה.

אתר הקרב - הקבוצות המבקרות באתר עוברות במסלול הלחימה, נחשפות לסיפורי הגבורה ולדילמות הפיקודיות ומקבלות השראה מביקור באתר אותנטי שנשמר כך מעל 70 שנה. רוב מבקרי האתר מגיעים כדי לחוות את חווית אתר הקרב ותעלות הלחימה.

שביל מחומה לתקומה ב"גן ירושלים" - קרבות מלחמת ששת הימים בירושלים הם סיום של אירוע מתמשך שמתקיים בירושלים במהלך אלפי שנים. עיקרו של התהליך מתרחש במאה השנים האחרונות מאז יציאתם של היהודים מבין חומות העיר העתיקה ועד סיומה של המלחמה. כדי להביא את המבקר אל החוויה המתגלגלת בירושלים במהלך מאה השנים האחרונות הקמנו שביל תוכן הכולל לוחות של תמונות ולוחות כיתוב שמציינים אבני דרך במהלך ההתפתחות בעיר החל מהתקופה העות'ומנית דרך הכיבוש הבריטי, הקמת המוסדות הלאומיים מלחמת השחרור ותקופת העיר החצויה בקו העירוני. המסלול באורך של כ-200 מטר מאפשר לנו תחנות הדרכה שעוסקות ברקע ההיסטורי של חציית העיר לאחר מלחמת השחרור והחיים בה במהלך 19 שנה מ-1948 ועד 1967. סביב השביל קיים גן פורח, מדשאות גדולות, שירותים ומערכות שתיה המאפשרות לקהל רב של מבקרים להינפש במהלך הביקור באתר.

מיצג אור קולי - במהלך הפיתוח של אמצעי ההמחשה של אירועי הקרבות בירושלים הוקם דגם של העיר אשר מאפשר מבט על מהגבעה הצרפתית בצפון ועד קיבוץ רמת רחל בדרום. הדגם נעשה על בסיס תצלום אוויר מדויק שצולם ערב מלחמת ששת הימים. על גבי הדגם הוכנה מערכת מולטימדיה בה מוצגים מספר לוחמים שהולכים במסלול הקרבות שלהם ביחד עם נכדיהם ומספרים להם את סיפורם האישי. המיצג מהווה נדבך נוסף על מה שתווים המבקרים במוזיאון ובאתר הקרב.

היכל הנצחה - בתוך מבנה עגול מוצגים תמונות/זיכרונות של הנופלים בעת עיסוקם האזרחי (לא תמונה צבאית). התמונות/הזיכרונות יצרו פסיפס ישראלי של מגוון סוגי האוכלוסייה בישראל, שהנופלים הם הייצוג האמיתי שלו. בנוסף הכנו סרטי זיכרון לכל נופל שאותם ניתן להקרין במערכת המותקנת בתוך היכל הזיכרון. הסרט המוקרן הינו על פי בחירת המבקרים.

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת (תאגיד מכח חוק)

דוח הנהלה

היכל ההנצחה הוא היכל ייחודי מאוד שאין עוד כמותו במדינת ישראל בהביט של ההדרכה המתקיימת בו ומתייחסת לסיפורים האישיים של הנופלים במהלך חייהם ולא בנפילתם.

אולם התערוכות - אולם האירועים המרכזי הקיים בגבעת התחמושת מכיל 250 מקומות ומתקיימות בו פעילויות מגוונות החל מכנסים ואירועים המשך במופעים קטנים וכלה בתערוכות ייחודיות.

ארכיון - יחידה חדשה במרכז שהוקמה בתחילת 2022. פעילות הארכיון הינה תיעוד לוחמים והנגשתם, איסוף מכתבים, חפצים ואלבומי תמונות של הלוחמים ושימורם, רישום החומר הארכיוני בתוכנה ייעודית ודיגיטציה.

מכון למנהיגות צה"ל - המכון עוסק בהכנת תוכניות השתלמות, סיורים, סדנאות וכדומה לפיקוד הבכיר בצה"ל. עיקר עיסוקו של המכון הוא במורשת קרב, ומכיוון שכך חלק מהקורסים נערכים בשטח. למרכז הסכם התקשרות עם משרד הביטחון, והמכון הינו חלק מרשימת המכונים המוכרים של משרד הביטחון.

הקבוצות המרכזיות העוברות במכון הן:

- מחצ"בים – מנהיגות חינוכית צבאית בירושלים, שמקיימים כאן קורס בכיר לסא"לים ואל"מים.
- מכללה לפיקוד מטה – קורס בכיר לקבלת דרגת סא"ל ומינוי תפקיד בכיר בצה"ל.
- קורס מ"פ/מג"דים.
- בה"ד 1 – קורס קצינים.
- פיתוח תוכניות הדרכה להכנות סגל לכל מערך ההדרכה בצה"ל.

מטרת המרכז

המרכז יקפיד לפעול בתחושת אחריות מצוינות ויעילות, יקפיד על גישה ממלכתית חופש ביטוי ומחשבה, תוך

תחושת מסוגלות לטיפוח לכידות, גאווה לאומית, אמונה בצדקת הדרך והקניית ערכי אהבת העם והארץ. המרכז יאפשר שילוב של משמעות אישית לצד שותפות ממלכתית בהכרה במרכזיותה של ירושלים בתקומת

ישראל כבירתה בעת החדשה, תוך העמקת תחושות האמון והשייכות למדינה ולמורשת.

המרכז יהווה מוקד תוכן בעל משמעות ויוביל את המבקרים במסע אישי וקבוצתי להתרגשות, ללמידה, להזדהות ולהיות מודל לחיקוי למשתתפים.

המרכז יעסוק וירחיב תחומי מחקר ולמידה בנושא מלחמת ששת הימים, יקיים שיתוף פעולה עם מוסדות

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת (תאגיד מכת חוק)

דוח הנהלה

אקדמיים ויהווה מוקד ידע לעוסקים בנושא בכלל ובירושלים בפרט תוך חיבור וקישור למורשת מלחמת העצמאות תקומת המדינה והקו העירוני. המרכז ירחיב, יעדכן, ויחדש את הכלים העומדים לרשותו כדי להיות בכל זמן גוף אפקטיבי, רענן ומוקד ענין למבקרים בתחומו ולעוסקים בנושאי הליבה של המרכז בתחומי ידע מגוונים.

הדוחות הכספיים לשנת 2023

המקורות הכספיים של המרכז הינם מהכנסות עצמיות ומתקציב ממשלתי:

הכנסות מתקציב ממשלתי

תקציב הבסיס שנקבע למרכז עם הקמתו ב-29.11.2017 היה 2 מיליון ₪. תקציב הבסיס של המרכז גדל בשנים 2021-2022 ל-4 מיליון ₪ ו-5 מיליון ₪ בהתאמה. בנוסף המרכז קיבל 2 מיליון ₪ תקציב תוספתי בשנת 2021 ו-11 מיליון ₪ בשנת 2022, שמחצית מהתקציב התוספתי בשנת 2022 הינו מיועד לפרויקטים ופעילות משותפת.

תקציב הבסיס בשנת 2023 ירד ל-4 מיליון ₪ לאחר קיצוץ רוחבי והתקציב התוספתי ירד ל-2 מיליון ₪ (התקציב התוספתי שהתקבל במקור היה 4.3 מיליון ₪ ובעקבות מלחמת חרבות ברזל והקיצוצים בתקציבים הממשלתיים לטובת המאמץ המלחמתי קוצץ למרכז 2.3 מיליון ₪ מהתקציב התוספתי). בנוסף התקבל תקציב ממשרד מורשת לפעילות מורשת בסך של 2.5 מיליון ₪ ותקציב ממשרד ירושלים ומסורת בסך של 2.2 מיליון ₪ לפעילויות יום ירושלים. בנוסף לתקציב הבסיס ולתקציב התוספתי למרכז יתרת עודפים בסך של 5.5 מיליון ₪ שעברה משנת 2022 לשנת 2023.

לסיכום תקציב המרכז לשנת 2023 היה 16.2 מיליון ₪.

הכנסות עצמיות:

ההכנסות ממקורות עצמיים הסתכמו בשנת 2023 בסך של 1.8 מיליון ₪ לעומת הכנסות בסך של 2.9 מיליון ₪ בשנת 2022, ירידה בהכנסות בשיעור של 38%. עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל בחודש אוקטובר 2023 חלה ירידה משמעותית בפעילות ברבעון האחרון של השנה.

הוצאות הפעילות

הוצאות הפעילות בשנת 2023 הסתכמו בסך של 8.4 מיליון ₪ לעומת 8.6 מיליון ₪ בשנת 2022. גם השנה המרכז קיבל תקציבים לפעילות משותפת ולתגבור פעילות הליבה ולהלן פירוט הפעילויות העיקריות:

- סיורים בירושלים
- ימי עיון
- חידוש התערוכה

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכת חוק)

דוח הנהלה

- "לוחמים מספרים"
- פעילויות ואירועים בחודש ירושלים
- סיורי סליחות בקו העירוני ברחבי העיר ואירוע סליחות מרכזי בבריכת הסולטן בשיתוף עם הרליי
- פעילויות הפגה למפונים ממלחמת חרבות ברזל שהתארחו ברחבי ירושלים.

דוח על המצב הכספי

בדוח על המצב הכספי ניתן לראות כי יתרת המזומנים גדלה אך כנגדה גדלה גם ההתחייבות לזכאים ל-31.12.23.

בחודש ינואר 2024 שולמו לזכאים כ-2 מיליון ₪ בגין התחייבויות לשנת 2023.

דוח השוואה בין תקציב לביצוע

ברבעון האחרון של 2023 בעקבות מלחמת חרבות ברזל חלה ירידה משמעותית בפעילות, ירידה בכמות המבקרים, וכנגזרת מכך ירידה בהכנסות/הוצאות מפעילות.

בתקציב המרכז נרשם סעיף של קול קורא מורשת בלתי מוחשית – פרויקט תיעוד ואיסוף של המרכז מתוקצב בסך של כ-400 אש"ח במסגרת קול קורא מורשת בלתי מוחשית שפרסם משרד מורשת. בעקבות מלחמת חרבות ברזל הקול קורא של משרד מורשת הוקפא לשנת 2023.

למרכז יתרת התחייבויות לשלם בסך של 1.1 מיליון ₪ בגין 2023 שטרם שולמו ולכן לא נכללים בדוח הביצוע.

דוח התאמת עודף/גירעון חשבונאי לעודף/גירעון תקציבי

הדוחות הכספיים מוצגים על בסיס מצטבר והדוחות ביצוע מוצגים על בסיס מזומן. לאור השוני בהצגת הדוחות ישנו הפרש של כ-590 אש"ח בין הדוחות הכספיים לדוחות הביצוע הנובעים מ: הפרשה לחופשה ומחלה, רכישת רכוש קבוע בניכוי הוצאות הפחת, והפרשי העיתוי בהכרה בהכנסות/הוצאות על בסיס מזומן לעומת בסיס מצטבר.

2. מידע על ביצוע השירות

שנה של תהפוכות והיפוך יוצרות.

שנה שהחלה עם שלל פעילויות והסתיימה במלחמה קשה וכואבת.

שנה, בה היינו שותפים לפרויקטים רבים, שבהם השתתפו אלפי מבקרים.

שנה של תחלופת שרים, שבסופה מצאנו עצמנו נודדים בין שני משרדים ועוברים לישכון במשרד ראש הממשלה.

פרויקטים מרכזיים:

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת (תאגיד מכת חוק)

דוח הנהלה

1. שדרוג מבואת הכניסה לאתר;
2. פיתוח אתר האינטרנט;
3. סיום פרויקט תשתיות;

4. הדרכות צה"ל במסעות מולדת ובמסע ישראלי.
5. הדרכות ואירועים גדולים בחודש ירושלים.

במהלך השנה קיימנו מספר אירועים ייחודיים, המאפיינים את מרכז מורשת ששת הימים ואת הפירוש הרחב של החוק, אשר מאפשר לנו לפעול בתחומים הקשורים הן לירושלים והן למלחמות. היינו שותפים לפתיחת "שביל הצפון", המתחיל בגבעת התחמושת ונוגע באתרי מורשת ואתרי לחימה בחלק הצפון מזרחי של ירושלים ומדגיש את הקשר בין מלחמת ששת הימים לעברה של ירושלים. את הפרויקט ביצענו עם מכינות קדם צבאיות.

כחלק מהיותנו מרכז תוכן קיימנו ימי עיון, שעסקו במגוון נושאים.

יום עיון שעסק בפוסט טראומה, שנראה לנו כאקטואלי ולא ידענו עד כמה...

יום עיון "ממשבר לתקומה", שבמסגרתו פתחנו מסלול סיור חדש על חומות העיר העתיקה בהשתתפות לוחמי עבר, כולל סרטון הדרכה מרתק.

יום עיון "עטרות – נווה יעקב" פרשה נשכחת על יישובי הגוש הצפוני שהגן על ירושלים במלחמת העצמאות.

כדבר שבשגרה, עסקנו בהכשרת מדריכים ובסיוורים מודרכים הן בגבעה והן במסלולים נוספים, כגון הר הצופים.

חג הפסח אופייני בפעילות רבה של קהל רחב שהשתתף בהדרכות ובהפעלות מיוחדות והצגות.

מיד לאחר החג, נכנסנו להערכות מוגברות לימים הלאומיים.

קיימנו כנס מקהלות מיל"ה, בה השתתפו עשרות מקהלות וקהל רב שבא לצפות ולהנות משירי ירושלים.

בערב יום הזיכרון קיימנו כאן טקס זיכרון באנגלית בהשתתפות ארגון – JNF טקס מושקע ומרשים ביותר, טקס ייחודי שמתקיים כמסורת בגבעת התחמושת למשפחות החיילים הבודדים.

ביום העצמאות המשכנו את מסורת תערוכת צה"ל של יחידות הצנחנים בהשתתפות אלפי מבקרים.

בין יום העצמאות ויום ירושלים קיימנו מופע לכבוד ירושלים של הזמר אברהם פריד, שהביא לכאן אלפי מבקרים והתרגשות רבה.

אירועי יום ירושלים השנה היו מגוונים והרחבנו אותם במאמץ לשתף צעירים חברי תנועות הנוער.

פתחנו השנה במסורת של מצעד תנועות הנוער, שהתרכז באתר המורשת בגבעת התחמושת והסתיים בהתכנסות חגיגית בגן ירושלים, טקס ומופע בהשתתפות נציגי התנועה ועיריית ירושלים שזכה להצלחה מרשימה.

קיימנו אירועי מתגייסים, השקנו תערוכה מיוחדת "אלבומי מלחמה" בשיתוף עם יד בן צבי.

את חודש ירושלים חתם אירוע מרגש של שירת המונים, בו השתתפו כ-1000 איש, שבאו לשיר יחד

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת (תאגיד מכת חוק)

דוח הנהלה

לירושלים.

אירועי הקיץ כללו את ט' באב, בו קיימנו ערב מיוחד – "הלילה לא לומדים תורה" ואירוע זמר בט"ו באב. קיימנו פעילות קיץ של תצפיות כוכבים, שנחל הצלחה רבה והקרנו בהקרנת טרום בכורה את הסרט "המנצחים", שחלק מגיבוריו הם דמויות שהיו כאן במלחמת ששת הימים. את שנת תשפ"ג סיימנו בסיורי סליחות בסמטאות שכונת בתי פג"י – סיור ששילב את רוח ימי הסליחות עם רוח האירועים שהתרחשו כאן בפתחת מלחמת ששת הימים. אירועי סוכות היו רבים ומגוונים ובשמחת תורה פרצה המלחמה ויום שכולו שמחה הפך ליום של אסון לאומי.

לי-אור מנהל הארכיון ואנוכי, המנכ"ל, גויסנו בצו 8. בתצרנו התמקמה יחידת קצין העיר ירושלים, שעסקה בליווי המשפחות והלוויות. אנו, מצדנו, הגשנו את כל העזרה הדרושה כדי שהיחידה תחוש בנוח ותוכל לפעול במשימותיה הרגישות.

לאחר כשבועיים מפרוץ המלחמה, כאשר הובנה המציאות החדשה, אליה נקלעה המדינה, התגייסנו לפעילות הפגה עם המפונים, שהגיעו לירושלים לעשרות רבות של מלונות ושהו כאן חודשים רבים. גם השנה מסקנו את עצי הזית, שנטעו כאן לזכרם של הנופלים והפעם בשיתוף עם JNF הכנו חנוכיות עמידות לרוח, אליהם צירפנו שמן זית מתוצרתנו ושלחנו ליחידות רבות בצה"ל. התרגשות רבה אחזה בנו, כאשר קיבלנו תמונות של החנוכיות שלנו הדולקות במרחבי עזה ובגבול הצפון.

במהלך השנה המשכנו לעסוק בחיפוש אחר ממצאים, שנותרו ממלחמת ששת הימים בעזרת קבוצת מתנדבים, שתחביבם גילוי מתכות בעזרת מכשירים מיוחדים ואכן בחווה החקלאית סמוך לארמון הנציב מצאנו כדור סטן מתוצרת התעשייה הצבאית במכון איילון ובהתרגשות רבה מסרנו אותו למשמרת במכון. זה הכדור היחיד מתוצרת התעשייה המחתרנית של טרום המדינה, שנמצא בשטחי לחימה מתש"ח ושנתגלה בשלמותו.

במהלך כל השנה המשכנו והרחבנו את פעילות "לוחמים מספרים", שהביאה לכאן בתי ספר רבים. חלק משמעותי של הפרויקט מתקיים בבתי הספר, כאשר לוחמים ותיקים יוצאים למפגשים מרגשים עם תלמידים בבתי הספר ומשתפים את התלמידים בתחושותיהם במהלך המלחמה ולאחריה. בתי ספר, שבהם ביקרו הלוחמים, מגיעים לפעילות בגבעת התחמושת במסגרת ימי סיור שממומנים על ידנו בתרומה של ארגון JNF.

יבואו על הברכה:

ארגון JNF ארה"ב, שמלווה אותנו מזה שנים רבות;
משרדי ירושלים ומורשת, שבעזרתם קיימנו כאן פרויקטים משותפים, שזכו להצלחה רבה ולהשתתפות של קהלים גדולים.

משרד רה"מ, שקיבל אותנו בזרועות פתוחות ועל אף הקשיים הביורוקרטיים מצא דרכים לאפשר לנו המשך פעילות נרחבת.

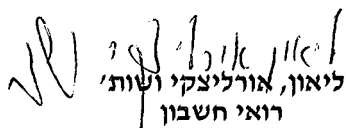
דוח רואה החשבון המבקר
למועצת המנהלים של

המרכז למורשת מלחמת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה,
בגבעת התחמושת (תאגיד מכח חוק)

בקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של התאגיד הסטטוטורי **המרכז למורשת מלחמת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת (תאגיד מכח חוק)** (להלן - התאגיד) לימים 31 בדצמבר 2022 ו- 2023 ואת הדוחות על הביצוע הכספי, הדוחות על השינויים בנכסים נטו והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משתי השנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות ההנהלה של התאגיד. אחריותנו היא לחוות דעה על הדוחות הכספיים בהתבסס על בקורתנו.

ערכנו את בקורתנו בהתאם לתקני בקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשלי"ג - 1973. על פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הבקורת ולבצעה במטרה להשיג מדה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. בקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. בקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי ההנהלה של התאגיד וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותם. אנו סבורים שבקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של התאגיד לימים 31 בדצמבר 2022 ו- 2023 ואת הביצוע הכספי, השינויים בנכסים נטו ותזרימי המזומנים שלו לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית ובהתאם להוראות החשב הכללי במשרד האוצר.

ליאון, אורליצקי ושות'
רואי חשבון

ירושלים
9 באפריל 2024

A member firm of
Moore Stephens International
Limited – members in
principal cities throughout
the world

פסגות: ד.נ. מזרח בנימין 9062400 טלפון: 02-9979545, פקס: 02-9979553 email: maymon@locpa.co.il
משרד ראשי בני ברק: רחוב הירקון 3, מגדלי LYFE מגדל B, מיקוד 5120125, טלפון 03-6155155 פקס 03-6155150
email: master@lionorl.co.il www.lionorl.co.il

**המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכת חוק)**

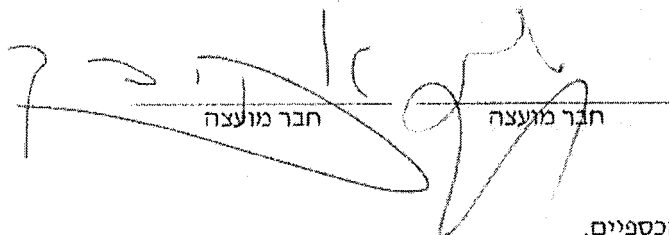
דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר		
2022	2023	
שקלים חדשים		באור
1,497,222	3,696,936	
541,710	176,813	3
274,941	982,000	3
<u>2,313,873</u>	<u>4,855,749</u>	
41,677,923	42,257,741	4
<u>43,991,796</u>	<u>47,113,490</u>	
673,735	3,136,872	5
168,741	236,684	6
<u>842,476</u>	<u>3,373,556</u>	
-	-	
<u>43,149,320</u>	<u>43,739,934</u>	
<u>43,991,796</u>	<u>47,113,490</u>	

נכסים
נכסים שוטפים
 מזומנים ושווי מזומנים
 חייבים ויתרות חובה מעסקאות חליפין
 חייבים ויתרות חובה מעסקאות שאינן חליפין
סה"כ נכסים שוטפים
נכסים לא שוטפים
 רכוש קבוע, נטו
סה"כ נכסים

התחייבויות ונכסים נטו
התחייבויות שוטפות
 זכאים ויתרות זכות מעסקאות חליפין
 התחייבויות בגין הטבות עובדים
סה"כ התחייבויות שוטפות
התחייבויות לא שוטפות
 התחייבות בגין הטבות עובדים

נכסים נטו
 עודפים נצברים
סה"כ התחייבויות ונכסים נטו

 חבר מועצה   חבר מועצה

9 באפריל 2024
 תאריך אישור
 הדוחות הכספיים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

**המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכת חוק)**

דוחות על הביצוע הכספי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023		
שקלים חדשים		באור	
			הכנסות
			הכנסות מעסקאות שאינן חליפין:
9,758,303	7,731,662		הקצבות - משרד ראש הממשלה
-	1,593,894		הקצבות - משרד ירושלים
-	1,996,286		הקצבות - משרד מורשת
43,305	781,271	7	תרומות
413,014	360,726	8	תרומות בשווה כסף
<u>10,214,622</u>	<u>12,463,839</u>		סה"כ הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
			הכנסות מעסקאות חליפין:
1,890,725	1,310,257		משתתפים בהדרכה ופעילויות
338,382	344,132	9	חברות סלולריות ושונות
<u>2,229,107</u>	<u>1,654,389</u>		סה"כ הכנסות מעסקאות חליפין
<u>12,443,729</u>	<u>14,118,228</u>		סך הכל הכנסות
			<u>עלויות והוצאות:</u>
3,616,348	4,016,147	10	הוצאות שכר עבודה והטבות לעובדים
7,497,496	8,684,128	11	הוצאות תפעוליות
891,035	795,570	12	הוצאות הנהלה וכלליות
7,953	21,877		הוצאות מימון
125,725	9,892		הוצאות אחרות בגין שנים קודמות
<u>12,138,557</u>	<u>13,527,614</u>		סך הכל הוצאות
<u>305,172</u>	<u>590,614</u>		<u>הכנסות נטו לשנה</u>

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכח חוק)

דוחות על השינויים בנכסים נטו

עודפים נצברים		<u>יתרה ליום 1 בינואר 2022</u>
שקלים חדשים		<u>שינויים במהלך שנת 2022:</u>
42,844,148		הכנסות נטו לשנה
305,172		<u>יתרה ליום 31 בדצמבר 2022</u>
43,149,320		<u>שינויים במהלך שנת 2023:</u>
590,614		הכנסות נטו לשנה
43,739,934		<u>יתרה ליום 31 בדצמבר 2023</u>

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכת חוק)

דוחות על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2022	2023
שקלים חדשים	
305,172	590,614
1,570,229	1,910,735
73,877	367,237
2,095,150	(707,059)
227,777	335,616
(35,894)	2,389,169
2,360,910	2,384,963
4,236,311	4,886,312
(2,797,913)	(2,684,258)
(6,000)	(2,340)
(2,803,913)	(2,686,598)
1,432,398	2,199,714
64,824	1,497,222
1,497,222	3,696,936
336,316	142,611

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת :

הכנסות נטו לשנה

ההתאמות הדרושות להצגת תזרים המזומנים מפעילות שוטפת:

הוצאות (הכנסות) שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים :

פחת והפחתות

שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות :

קיטון בחייבים ויתרות חובה מעסקאות חליפין

קיטון (גידול) בחייבים ויתרות חובה מעסקאות שאינן חליפין

עליה בהתחייבויות בגין הטבות לעובדים, נטו

קיטון (גידול) בזכאים אחרים ויתרות זכות מעסקאות חליפין

מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה :

רכישת רכוש קבוע

שינוי בפקדונות לזמן קצר, נטו

מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה

עליה במזומנים ושווי מזומנים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

פעילות השקעה שאין עימה זרימת מזומן-

רכישת רכוש קבוע

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת (תאגיד מכח חוק)

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי

1. המרכז למורשת מלחמת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה בגבעת התחמושת (להלן - "התאגיד") הינו תאגיד סטטוטורי אשר כתובתו הרשמית רחוב זלמן שרגאי 5 ירושלים. התאגיד הוקם בשנת 2017 מכח חוק המרכז למורשת מלחמת ששת הימים "שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת, התשע"ז - 2017 (להלן - "החוק").
א. תחומי הפעילות העיקריים של התאגיד הינם:
  1. העמקה של הידע על מלחמת ששת הימים והמערכה לשחרור ירושלים ולאיחודה, ומורשתן, וכן העשרתן והפצתן של הידע כאמור והגברת התודעה בנושאים אלו.
  2. טיפוח והנחלה של מורשת הקרב ומורשת הלוחמים במלחמת ששת הימים ובמערכה לשחרור ירושלים ולאיחודה, והנצחת זכר הנופלים.
  3. חיזוק מעמדה ומרכזיותה של ירושלים בקרב העם היהודי.
- ב. התאגיד מנוהל על ידי מועצה ציבורית שהחברים בה ממונים על ידי השר האחראי על התאגיד (בעבר שרי ירושלים ומורשת וכיום ראש הממשלה) לתאגיד ועדת ביקורת, מבקר פנימי וועדת כספים אשר סמכויותיה הוסדרו בנוהל שאושר על ידי המועצה, תקציב התאגיד מועבר באמצעות משרד ראש הממשלה.
2. לתאגיד אישור לענין תרומות לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

- א. הדוחות הכספיים של התאגיד (להלן: "הדוחות הכספיים") ערוכים בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים המפורסמים על-ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית. תקני החשבונאות הממשלתיים בישראל מבוססים על תקני חשבונאות בינלאומיים למגזר הציבורי (להלן: "IPSAS") המפורסמים על ידי הוועדה הבינלאומית לתקני חשבונאות למגזר הציבורי. כמו כן, הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם למדיניות החשבונאית לתאגידים סטטוטוריים שנקבעה על ידי החשב הכללי במשרד האוצר.
- ב. עיקרי המדיניות החשבונאית המפורטים בהמשך יושמו באופן עקבי בכל תקופות הדיווח המוצגות בדוחות כספיים אלה.
  - ב. בסיסי המדידה ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים:
    - הדוחות הכספיים ערוכים על בסיס העלות ההיסטורית, למעט נכסים והתחייבויות שונים המוצגים על בסיס מדידה אחר, כמפורט בביאורים לדוחות הכספיים.
    - שימוש באומדנים:
      - בעת הכנתם של הדוחות הכספיים, עריכתם והצגתם על פי כללי החשבונאות המקובלים, נדרשת הנהלת התאגיד להשתמש בשיקול דעת, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל סכומים של נכסים והתחייבויות. מעצם טיבם של אומדנים והנחות, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה.
      - בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלת התאגיד להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול הדעת בקביעת האומדנים, מתבססת ההנהלה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים, וכן על הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.
      - אומדנים והנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.
    - ד. תקופת המחזור התפעולי:

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכת חוק)

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

תקופת המחזור התפעולי של התאגיד הינו שנה. לפיכך, הנכסים השוטפים וההתחייבויות השוטפות כוללים פריטים המיועדים והצפויים להתממש בתקופת המחזור התפעולי העוקבת.

ה. מטבע חוץ:

(1) מטבע הפעילות:

הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של התאגיד, ומעוגלים לאלף הקרוב, למעט אם צוין אחרת. השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית שבה פועל התאגיד ואת עסקאותיו (להלן: "מטבע הפעילות").

(2) פרטים בדבר מדד המחירים לצרכן ושערי מטבע חוץ:

להלן פרטים על מדדי המחירים לצרכן, שערי החליפין של מטבעות עיקריים ושיעורי השינוי בתקופת הדוח:

ליום 31 בדצמבר

2022	2023
3.519	3.627

שער החליפין היציג של: (ש"ח ל - 1 יחידת מטבע חוץ)

דולר ארה"ב

**לשנה שהסתיימה
ביום 31 בדצמבר**

2022	2023
13.15%	3.07%

שיעורי השינוי: (%)

דולר ארה"ב

(3) הצמדה:

נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו לפי המדד המתאים לגבי כל נכס או התחייבות. הלוואות צמודות למדד נמדדות בעלות מופחתת כאשר היתרה למועד הדיווח צמודה למדד [יצוין אם מטופל אחרת].

ו. מזומנים ושווי מזומנים:

מזומנים ושווי מזומנים כוללים יתרות מזומנים הניתנים לשימוש מידי ופיקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר אשר משך הזמן ממועד ההפקדה המקורי ועד למועד הפדיון הינו עד 3 חודשים, ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי. שווי מזומנים כוללים, בין היתר, פיקדונות לזמן קצר שהופקדו בבנק ישראל או בבנקים אחרים, אשר מקיימים את הקריטריונים לעיל.

מזומנים אשר מוגבלים בשימוש על ידי התאגיד בגין הסכמי אשראי, או אשר שימושם מוגבל לשימוש עבור פרויקטים בלבד במסגרת חשבונות ליווי לפרויקטים אלו, או אחר (פרט), מסווגים על ידי התאגיד כמזומנים מוגבלים בשימוש בדוח על המצב הכספי.

ז. רכוש קבוע:

(1) כללי:

רכוש קבוע הוא פריט מוחשי, אשר מוחזק לצורך שימוש בייצור או בהספקת סחורות או שירותים, או להשכרה לאחרים, אשר חזוי כי ישתמשו בו במשך יותר מתקופה אחת. התאגיד מציג את פריטי הרכוש הקבוע שלו במודל העלות.

בהתאם למודל העלות, פריטי רכוש קבוע מוצגים בדוח על המצב הכספי לפי עלותם בניכוי פחת

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת (תאגיד מכח חוק)

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

שנצבר, ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו. העלות כוללת את עלות הרכישה של הנכס וכן עלויות שניתן ליחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שהתכוונה אליו ההנהלה.

(2) הפחתת רכוש קבוע:

הפחתת הרכוש הקבוע מבוצעת בנפרד לגבי כל מרכיב של פריט רכוש קבוע בר-פחת בעל עלות משמעותית ביחס לסך העלות של הפריט. ההפחתה מבוצעת באופן שיטתי לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושיים הצפוי של מרכיבי הפריט מהמועד בו הנכס מוכן לשימוש המיועד תוך הבאה בחשבון של ערך שייר צפוי בתום החיים השימושיים. אורך החיים השימושיים בהם נעשה שימוש בחישוב הפחתה הינו כדלקמן:

אורך חיים שימושיים

בניה ופיתוח 10-25 שנים

ריהוט וציוד משרדי ואלקטרוני

7-15 שנים

ערכי השייר, שיטת הפחתה ואורך החיים השימושיים של הנכס נסקרים בידי הנהלת התאגיד בתום כל שנת כספים. שינויים מטופלים כשינויי אומדן בדרך של "מכאן ולהבא". רווח או הפסד הנוצר כתוצאה ממכירה או הוצאה משימוש של פריט רכוש קבוע נקבע לפי ההפרש שבין התקבולים ממכירתו לבין ערכו בספרים במועד המכירה או ההוצאה משימוש, ונוקף לדוח על הביצוע הכספי.

(3) עלויות עוקבות:

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע, הניתנת לאמידה בצורה מהימנה מוכרת כגידול של הערך בספרים במועד התהוותה, אם צפוי כי ההטבות הכלכליות העתידיות המיוחסות לפריט יזרמו אל התאגיד. עלויות תחזוקה שוטפות נזקפות לעודף או גרעון במועד התהוותן.

(4) עלות פריט רכוש קבוע הנרכש תמורת נכס לא כספי או נכסים לא כספיים או תמורת שילוב של נכסים כספיים ונכסים לא כספי ים, נמדדת בשווי הוגן, אלא אם לעסקת ההחלפה אין מהות מסחרית, או כאשר לא ניתן למדוד באופן מהימן את השווי ההוגן של הנכס שהתקבל ושל הנכס שנמסר. כאשר הנכס שהתקבל לא נמדד בשווי הוגן, עלותו נמדדת בערך בספרים של הנכס שנמסר.

ת. הפרשות:

הפרשות מוכרות בדוחות הכספיים כאשר מתקיימים התנאים הבאים במצטבר: קיימת לתאגיד מחויבות קיימת (משפטית או משתמעת) בהווה כתוצאה מאירועי העבר, צפוי שיידרש תזרים שלילי של משאבים המגלמים הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות כדי לסלקה וניתן לערוך אומדן מהימן של סכום המחויבות.

הסכום המוכר כהפרשה, הינו האומדן הטוב ביותר של הוצאה הנדרשת לסילוק המחויבות הקיימת במועד הדיווח. כאשר ההשפעה של ערך הזמן הינה מהותית, סכום ההפרשה יימדד לפי הערך הנוכחי של היציאות החזויות לסילוק המחויבות. הערך בספרים של ההפרשה מותאם בכל תקופה על מנת לשקף את חלוף הזמן. סכום התיאום מוכר כהוצאות ריבית.

התאגיד מכיר בהשבה כאשר, ורק כאשר, קרוב לוודאי שההשבה תתקבל אם התאגיד יסלק את המחויבות. ההשבה תטופל כנכס נפרד. הסכום שמוכר בגין ההשבה אינו עולה על סכום ההפרשה.

ט. הכרה בהכנסות מעסקאות חליפין:

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכח חוק)

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הכנסות מהספקת שרותים :
 הכנסות משירותים שהוענקו נזקפות לדוח על הביצוע הכספי באופן יחסי לשלב השלמת העסקה, במועד הדיווח. אומדן שלב ההשלמה מחושב בהתייחס לסקירת העבודה שבוצעה. ההכנסות נמדדות לפי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה או התמורה שיש זכאות לקבלה.
 הכרה בהכנסות מעסקאות שאינן חליפין :
 עסקאות שאינן חליפין הן עסקאות שאינן כוללות חליפין של ערכים, השווים בקירוב זה לזה, בין הצדדים לעסקה.
 הכנסות מעסקאות שאינן חליפין כוללות את סוגי ההכנסות הבאות :
 (1) הכנסות מתקציב :
 הכנסות שמתקבלות מתקציב מהמשרד הממשלתי שמתקצב את פעילות התאגיד. הכנסות מתקציב מוכרות בכל חודש בהתאם לחלק היחסי מהתקציב המאושר.
 (2) העברות הינן הכנסות מעסקאות שאינן חליפין, שאינן מסים או תקציב. הכנסות מהעברות כוללות תמיכה, תקציב פיתוח, מענקים ייעודיים ועוד.

באור 3 - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר	
2022	2023
שקלים חדשים	
512,276	158,702
14,190	16,530
2,672	-
12,572	1,581
<u>541,710</u>	<u>176,813</u>

חייבים ויתרות חובה מעסקאות חליפין
 לקוחות והכנסות לקבל
 מקדמות לספקים
 עובדים
 חייבים אחרים בגין עסקאות חליפין

<u>274,941</u>	<u>982,000</u>
----------------	----------------

חייבים ויתרות חובה מעסקאות שאינן חליפין
 הכנסות לקבל ממשרד ראש הממשלה בגין תקציב

**המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכח חוק)**

באורים לדוחות הכספיים

באור 4 - רכוש קבוע, נטו

ליום 31 בדצמבר				
2022	2023			
סה"כ	סה"כ	רהוט וציוד משרדי ואלקטרוני	בניה ופיתוח	
שקלים חדשים				
60,028,379	62,419,492	5,127,835	57,291,657	עלות יתרה ליום 1 בינואר 2023
2,391,113	2,490,553	126,599	2,363,954	תוספות במשך השנה
62,419,492	64,910,045	5,254,434	59,655,611	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023
פחת שנצבר				
19,171,340	20,741,569	1,722,228	19,019,341	יתרה ליום 1 בינואר 2023
1,570,229	1,910,735	156,851	1,753,884	הוצאות פחת
20,741,569	22,652,304	1,879,079	20,773,225	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023
41,677,923	42,257,741	3,375,355	38,882,386	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2023

באור 5 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		
2022	2023	
שקלים חדשים		
151,685	1,458,125	זכאים ויתרות זכות מעסקאות חליפין
336,316	142,611	ספקים
81,885	87,430	ספקי רכוש קבוע
59,036	326,709	הכנסות מראש
14,528	-	עובדים ומוסדות שכר
30,285	1,121,997	המחאות לפרעון
673,735	3,136,872	הוצאות לשלם
		סך הכל

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכח חוק)

באורים לדוחות הכספיים

באור 6 - התחייבויות בגין הטבות עובדים

א. הטבות עובדים המוצגות כהתחייבויות שוטפות:
 (1) ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2022	2023	
שקלים חדשים		
146	193,463	התחייבות לעובדים בשל שכר ומשכורת
154,492	211,585	התחייבויות לעובדים בגין ימי חופשה
14,249	25,099	התחייבויות לעובדים בגין ימי מחלה
<u>58,890</u>	<u>133,246</u>	מוסדות בגין שכר
<u>227,777</u>	<u>563,393</u>	

(2) התחייבויות לעובדים בגין ימי חופשה:

בהתאם לחוק חופשה שנתית התשי"א-1951, זכאים עובדי התאגיד למספר ימי חופשה בתשלום בגין כל שנת עבודה. בהתאם לחוק האמור ותוספת לו שנקבעה בהסכם בין התאגיד לעובדים, מספר ימי החופשה בשנה להם זכאי כל עובד נקבעים בהתאם לוותק של אותו עובד. העובד רשאי בהסכמת התאגיד, לנצל את כל ימי החופשה הצבורים לזכותו ולצבור את יתרת ימי החופשה שטרם נוצלה. ימי חופשה מנוצלים קודם מהזכאות בשנה השוטפת ולאחר מכן מיתרה כלשהי שהועברה מהשנה הקודמת (לפי בסיס LIFO). עובד, שחדל לעבוד בטרם ניצל את יתרת ימי החופשה שצבר, זכאי לתשלום בגין יתרת ימי החופשה הני"ל. התאגיד צופה כי ימי החופשה שטרם נוצלו לתום השנה בה סופק השירות המזכה בהטבה, לא ינוצלו במלואם לפני 12 חודשים מאותו מועד, ועל כן המחויבות בגינם נמדדת כהתחייבות אחרות לטווח ארוך, כמפורט במדיניות החשבונאית. לעניין הצגת ההתחייבות בדוח על המצב הכספי, אף על פי שמחויבות זו נמדדת כהטבות לטווח ארוך, מוצגת ההתחייבות בגין חופשה בהתחייבויות השוטפות במסגרת סעיף התחייבויות בגין הטבות עובדים, זאת בשל העובדה כי אין לתאגיד זכות בלתי מותנית לדחות את סילוק ההתחייבות לאחר 12 חודשים מתום תקופת הדיווח.

(3) התחייבויות לעובדים בגין ימי מחלה לזמן קצר:

התאגיד מונה 21 עובדים. הנהלת התאגיד, על בסיס ניסיון העבר, מעריכה כי ב-12 החודשים הקרובים 9 עובדים לא ינצלו יותר מ-162 ימים של ימי מחלה בתשלום, 5 עובדים לא ינצלו יותר מ-50 ימים של ימי מחלה בתשלום ו-7 העובדים הנותרים ינצלו בממוצע 3 ימים כל אחד. כמו כן, התאגיד צופה כי תידרש לשלם בסוף השנה השוטפת בגין 53 ימי מחלה נוספים כתוצאה מהזכאות הבלתי מנוצלת שנצברה ליום 31 בדצמבר 2023. לכן, המועצה מכירה בהתחייבות השווה ל-53 ימים של ימי מחלה.

ב. התחייבויות בגין הטבות לעובדים לאחר סיום העסקה:

לתאגיד אישור ממשרד העבודה והרווחה בהתאם לסעיף 14 לחוק, על פיו הפקדותיו השוטפות בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פוטרות אותו מכל התחייבות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. התאגיד מפקיד בתכנית 8.33% מהשכר החודשי של עובדיו. לתאגיד

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכת חוק)

באורים לדוחות הכספיים

באור 6 - התחייבויות בגין הטבות עובדים (המשך)

לא תהיה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים אם לתכנית לא יהיו מספיק נכסים כדי לשלם את כל הטבות העובד המתייחסות לשירות העובד בתקופה השוטפת ובתקופות הקודמות. הסכום הכולל של ההוצאות שהוכרו בדוח על הביצוע הכספי בגין תוכניות להפקדה מוגדרת בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 הינו סך של 218 אלפי ש"ח (2022 : 201 אלפי ש"ח, 2021 : 150 אלפי ש"ח).

באור 7 - תרומות

התאגיד לא קיבל תרומות מישות מדינית זרה.

באור 8 - תרומות בשווה כסף

א. הרכב :

לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר

2022	2023
שקלים חדשים	
300,052	246,972
112,962	113,754
413,014	360,726

עובדי שירות בתי הסוהר

מתנדבים

ב. שכר העבודה כולל שעות התנדבות של כ-50 מתנדבים ועובדי שירות בתי הסוהר. שווי השכר בגין המתנדבים חושב לפי שכר מינימום.

באור 9 - הכנסות מעסקאות חליפין - הכנסות מחברות סלולריות ושונות

הרכב :

לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר

2022	2023
שקלים חדשים	
154,957	160,755
36,652	27,763
146,773	155,614
338,382	344,132

מחברות סלולריות

שונות

השכרת מבנה למשרד הבטחון

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכח חוק)

באורים לדוחות הכספיים

באור 10 - הוצאות שכר עבודה והטבות לעובדים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	
שקלים חדשים		
3,573,332	3,948,204	הוצאות בגין שכר עבודה ונלוות
43,016	67,943	הוצאות בגין ימי חופשה ומחלה לזמן קצר
<u>3,616,348</u>	<u>4,016,147</u>	סך הכל

באור 11 - הוצאות תפעוליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	
שקלים חדשים		
218,881	304,420	אבטחה וניקיון
151,177	137,806	תחזוקת מחשוב וציוד
274,429	345,948	תחזוקת מבנים
99,413	113,332	תחזוקת רכבים ונסיעות
234,656	227,299	חשמל, נטו
978,556	1,128,805	סך הכל תפעול ותחזוקה
1,527,512	1,859,594	פחת והפתות
2,421,500	3,955,124	פעילות והפקת ארועים
1,485,099	1,012,212	הדרכה
97,698	109,920	ביטוח
413,014	360,727	הוצאות בשווה כסף
574,117	257,746	פרסום ושיווק
<u>7,497,496</u>	<u>8,684,128</u>	

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכח חוק)

באורים לדוחות הכספיים

באור 12 - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	
שקלים חדשים		
42,716	51,141	פחת והפחתות
24,706	23,757	תקשורת ודואר
546,454	382,271	שירותים מקצועיים
105,278	185,251	אחזקת רכב
32,535	25,765	מתנות לעובדים
10,966	10,119	ביטוח ואגרות
14,497	23,297	פרסום
31,502	4,500	השתלמויות
37,025	28,460	שירותי משרד
45,356	61,009	אחזקת מחשבים
891,035	795,570	

באור 13 - צדדים קשורים

אנשי המפתח בהנהלת התאגיד - המנכ"ל

לשנה שהסתיימה ביום

31 בדצמבר		
2022	2023	
999,456	1,054,711	תגמול
3	3	מספר היחידים

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכת חוק)

באורים לדוחות הכספיים

באור 14 - השפעת מלחמת חרבות ברזל

ביום 7 באוקטובר 2023 בעקבות מתקפת פתע על ישראל והמצב הביטחוני, הכריזה ממשלת ישראל על מלחמת "חרבות ברזל" אשר עדיין נמשכת בימים אלו. כתוצאה מכך נקבעו הגבלות שונות ובכללן אזורים בהם קיימות הגבלות על תנועת אזרחים, הגבלה על התכנסויות, שינויים בפעילות מערכת החינוך בישובים רבים, פינוי ישובים סמוכים לגבולה הצפוני ובאזור עוטף עזה, גיוס אזרחים רבים לשירות מילואים ועוד. למלחמת "חרבות ברזל", להתקפות על ישראל ולפעולות שנקטה ממשלת ישראל השפעות ישירות ועקיפות על תקציב המדינה ועל פעילות התאגיד אשר עשויות להיות משמעותיות.

להלן פירוט ההשפעות העיקריות על פעילות התאגיד:

כחלק מהקיצוץ מתקציבים ממשלתיים לטובת המלחמה קוזזו מהתקציב התוספתי 2.3 מיליון ש"ח.

ירידה מההכנסות עצמיות כתוצאה מהמלחמה - ירידה בכמות המבקרים: קבוצות, בתי ספר, צבא וכו'.

בשלב הנוכחי, בשל מגבלות הנובעות מהמצב הביטחוני ולאור חוסר הוודאות לגבי המשך המלחמה והשפעתה על הכלכלה בכלל ועל פעילות התאגיד בפרט, אין באפשרות התאגיד להעריך את ההשפעה הכספית, למעט סעיפים ספציפיים שניתן בהם גילוי. ככל שהמלחמה תימשך ו/או תסלים לחזיתות נוספות, עשויות להיות לכך השפעות נוספות על פעילות התאגיד.

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכח חוק)

דוח תקציב מול ביצוע

המרכז למורשת מלחמת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
 (תאגיד מכוח חוק)

א. דוח ביצוע תקציב שנתי שוטף לפי תחומי פעולה לשנת 2023

אחוז ביצוע %	הפרש ש"ח	ביצוע בפועל ש"ח	תקציב סופי ש"ח	
				<u>תקבולים:</u>
60%	672,068	1,027,932	1,700,000	הכנסות פעילות ואירועים
114%	(52,319)	417,319	365,000	הכנסות שכירות
81%	85,510	364,490	450,000	הכנסות מכון למנהיגות – חיל חינוך
	200,000	-	200,000	הכנסות פרויקטים
47%	798,530	701,470	1,500,000	תרומות
				<u>הכנסות מתקציב:</u>
100%	-	6,000,000	6,000,000	תקציב שוטף – משרד רוה"מ
26%	4,116,397	1,429,933	5,546,330	עודפים שנים קודמות
63%	930,714	1,569,286	2,500,000	תקציב משרד מורשת – פעילות מורשת
57%	949,981	1,258,894	2,208,875	תקציב משרד ירושלים – פעילות יום ירושלים
	400,000	-	400,000	קול קורא מורשת בלתי מוחשית
61%	8,100,881	12,769,324	20,870,205	סה"כ הכנסות
				<u>תשלומים:</u>
				<u>עלות הפעילות:</u>
91%	257,731	2,577,325	2,835,056	שכר פעילות ואחזקה
58%	1,161,246	1,581,754	2,743,000	הוצאות פעילות ואחזקה
	200,000	-	200,000	הוצאות פרויקטים
71%	714,857	1,785,144	2,500,000	הוצאות פעילות מורשת
58%	928,897	1,279,978	2,208,875	הוצאות פעילות יום ירושלים
10%	1,140,813	129,187	1,270,000	הוצאות מכון למנהיגות "גשר"
55%	243,259	296,741	540,000	אחזקת מוזיאון
84%	18,933	101,067	120,000	ביטוח
62%	4,665,735	7,751,196	12,416,931	סה"כ פעילות

**המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכת חוק)**

דוח תקציב מול ביצוע

אחוז ביצוע	הפרש	ביצוע בפועל	תקציב סופי	
%	ש"ח	ש"ח	ש"ח	
				מכון מחקר וארכיון
70%	70,571	162,685	233,256	שכר ארכיון
4%	240,058	9,942	250,000	הוצאות ארכיון
	400,000	-	400,000	הוצאות קול קורא מורשת בלתי מוחשית
20%	710,629	172,627	883,256	סה"כ מכון מחקר וארכיון
				הוצאות הנהלה וכלליות:
91%	120,707	1,236,493	1,357,200	שכר הנהלה
85%	12,440	69,550	81,990	מחשוב ותקשורת
	15,000	-	15,000	נסיעות
40%	13,700	9,300	23,000	ביטוח
63%	212,367	365,273	577,640	ייעוץ מקצועי
58%	38,056	51,944	90,000	משרדיות, כיבודים ומתנות
	40,000	-	40,000	נסיעות לחו"ל
43%	16,975	13,025	30,000	מכרזים אגרות וכוח אדם
	100,000	-	100,000	בלתי צפוי
75%	569,245	1,745,585	2,314,830	סה"כ הוצאות הנהלה וכלליות
				הוצאות שיווק ופרסום:
98%	4,835	254,165	259,000	שכר שיווק
97%	8,923	251,077	260,000	שיווק ופרסום
97%	13,758	505,242	519,000	סה"כ שיווק ופרסום
				הוצאות מימון
92%	1,990	21,868	23,858	
				רכוש קבוע
53%	2,226,313	2,486,017	4,712,330	
				סה"כ הוצאות
63%	8,187,670	12,682,535	20,870,205	
				סה"כ (גרעון) עודף
	(86,789)	86,789	-	

**המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכת חוק)**

דוח תקציב מול ביצוע

ב. דוח השוואה בין סכומי התקציב המקורי והסופי לשנת 2023

אחוז ההפרש %	הפרש ₪	סכום תקציב סופי ₪	סכום תקציב מקורי ש"ח	
-	-	1,700,000	1,700,000	תקבולים:
-	-	365,000	365,000	הכנסות פעילות ואירועים
-	-	450,000	450,000	הכנסות שכירות
-	-	200,000	200,000	הכנסות מכון למנהיגות – חיל חינוך
-	-	1,500,000	1,500,000	הכנסות פרויקטים
				תרומות
				הכנסות מתקציב:
(27.71%)	(2,300,000)	6,000,000	8,300,000	תקציב שוטף – רוה"מ
336.72%	4,276,330	5,546,330	1,270,000	עודפים שנים קודמות
100%	2,500,000	2,500,000	-	תקציב משרד מורשת – פעילות מורשת
100%	2,208,875	2,208,875	-	תקציב משרד ירושלים – פעילות יום ירושלים
-	-	400,000	400,000	קול קורא מורשת בלתי מוחשית
47.13%	6,685,205	20,870,205	14,185,000	סה"כ הכנסות
				תשלומים:
				עלות הפעילות:
-	-	2,835,056	2,835,056	שכר פעילות ואחזקה
16.77%	393,855	2,743,000	2,349,145	הוצאות פעילות ואחזקה
-	-	200,000	200,000	הוצאות פרויקטים
100%	2,500,000	2,500,000	-	הוצאות פעילות מורשת
100%	2,208,875	2,208,875	-	הוצאות פעילות יום ירושלים
-	-	1,270,000	1,270,000	הוצאות מכון למנהיגות יהודית "גשר"
-	-	540,000	540,000	אחזקת מוזיאון
-	-	120,000	120,000	ביטוח
69.76%	5,102,730	12,416,931	7,314,201	סה"כ פעילות

**המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכת חוק)**

דוח תקציב מול ביצוע

אחוז ההפרש	הפרש	סכום תקציב סופי	סכום תקציב מקורי	
%	₪	₪	₪	
-	-	233,256	233,256	הוצאות מכון מחקר וארכיון
-	-	250,000	250,000	שכר ארכיון
-	-	400,000	400,000	הוצאות ארכיון
-	-	883,256	883,256	הוצאות קול קורא מורשת בלתי מוחשית
-	-	883,256	883,256	סה"כ מכון מחקר וארכיון
-	-	1,357,200	1,357,200	הוצאות הנהלה וכלליות:
-	-	81,990	81,990	שכר הנהלה
-	-	15,000	15,000	מחשוב ותקשורת
-	-	23,000	23,000	נסיעות
-	-	577,640	577,640	ביטוח
-	-	90,000	90,000	ייעוץ מקצועי
-	-	40,000	40,000	משרדיות, כיבודים ומתנות
-	-	30,000	30,000	נסיעות לחו"ל
-	-	100,000	100,000	מכרזים אגרות וכוח אדם בלתי צפוי
-	-	2,314,830	2,314,830	סה"כ הוצאות הנהלה וכלליות
-	-	259,000	259,000	הוצאות שיווק ופרסום:
-	-	260,000	260,000	שכר שיווק
-	-	519,000	519,000	שיווק ופרסום
-	-	519,000	519,000	סה"כ שיווק ופרסום
0.61%	145	23,858	23,713	הוצאות מימון
50.55%	1,582,330	4,712,330	3,130,000	רכוש קבוע
47.13%	6,685,205	20,870,205	14,185,000	סה"כ הוצאות
-	-	-	-	סה"כ (גרעון) עודף

המרכז למורשת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת
(תאגיד מכח חוק)

דוח תקציב מול ביצוע

ג. דוח התאמת עודף/גרעון חשבונאי לעודף/גרעון תקציבי

להלן מוצגת התאמה בין הסכומים בפועל על בסיס בר השוואה כפי שהוצגו ב"דוח השוואה של סכומי התקציב לסכומים בפועל" והסכומים בפועל "בדוח על הביצוע הכספי" לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023. הדוחות הכספיים ומסמכי התקציב ערוכים לתקופה זהה. קיים הבדל בישויות: הפסדי ישויות מוחזקות שאינן מקבלות ביטוי בתקציב. כמו כן, קיים הבדל בבסיס: התקציב נערך על בסיס מזומן והדוחות הכספיים על בסיס מצטבר.

עודף/גרעון תקציבי	סך הכל הכנסות	סך הכל הוצאות	עודף/גרעון (גרעון)
סכומי תקציב בפועל	12,769,324	12,682,535	86,789
הבדלים בבסיס:			
רכוש קבוע – הוצאות פחת בניכוי רכישות		(575,282)	575,282
הבדלים בהכנסות	982,000		982,000
הבדלים בהוצאות		985,513	(985,513)
הבדלים בישויות:			
הפסדי ישויות מוחזקות שאינן מקבלות ביטוי בתקציב	-	-	-
הבדלים בעיתוי:			
שינויים אחרים בנכסים והתחייבויות שלא קיבלו ביטוי תקציבי – הפרשה לחופשה ומחלה		67,943	(67,943)
סך הכל	13,751,324	13,160,710	590,614
עודף/גרעון חשבונאי נטו (סכום בפועל בדוח הביצוע הכספי)	14,118,228	13,527,614	590,614